

MESTER GYÖRGYI

A rajzszög

Már évek óta nem kesergett a nyomorán. Megszokta, mint a saját bőrét. Levetni úgysem tudta, hát miért foglalkozott volna vele? A kis padlásszoba, ahol lakott, zsúfolt volt a semmitől: a berendezés egy ágyból, gyalulatlan asztalból, támlásszékből, falikútból, egy függönnyel elkerített véceből, vaskályhából s a falon sorakozó, ruhaakasztót, egyben szekrényt helyettesítő kampós szögekből állt. A sivár szoba egyetlen dísze egy ócska rádió volt, amit az előző lakó, lakbérhátraléka fejében, az adósság kiegyenlítése végett hagyott hátra. Az ablak csupaszon ásitozott, unottan nézegetett kifelé a nagy, üres hátsóudvarra, ahol a meleg por súlya alatt kókadozó gazok burjánzottak, és az odadobált ételhulladékon döglegyek ejtöztek.

A falikút fölötti, foncsorhibás tükördarab a szoba lakóját sem tüntette fel jobb színben. A visszatükröződő kép igen lehangoló volt. Sovány, sápadt, beesett arc. Az apró szemek gyanakodva kémleltek a világba, mintha attól féltek volna, gazdájukra bármikor lesújthat a végzet. A szigorúan összeszorított ajkak fölött ritkás kis bajusz búslakodott, mintha nem telt volna többre belőle. A szemöldök apró, savószínű szemekre borult, a haj sötétén, még fésülten is elfeküdtnek látszón, alig takarta a szűk kis fejet. Termete sem hazudtolta meg a képet: az alacsony, sovány, fiatalon is hajlott test mitől is növesztett volna nagyobb fejet és több észet?

Eddigi életében elkerülte a szerencse, ez tény. Jövője kilátástalan volt; rokona nem lévén kitől, mitől is várhatta volna, hogy egyszer ráköszönt a jólét?

Szűkösen, beosztóan élt, egyetlen szenvedélye volt csupán, a lottó. Azt sohasem mulasztotta el, hogy a soros heti lottóját megvegye és kitöltse. Mondhatni, ez volt az úri „passziója”. Ugyan ezt sem engedhette meg magának, na de mit engedhetett volna meg? Hogy éhen haljon, vagy hogy télen ne fűtse fel a kis szobát? Igen, ezt mind megtehetette volna. De hát még csak huszonhét éves volt, és valami ismeretlen okból kifolyólag élni akart, és még remélt.

A borongós reggelen, szokás szerint, már az ébresztőóra csörgése előtt kipattant a szeme. Fel kell kelni, várja a munka. A céltalan, értelmetlen vonalak húzogatása, körök és szegletek, melyekből talán kialakul valami épület körvonala, amit ő sosem fog látni, hiszen hogy jön ő ahhoz?! Ő csak egy egyszerű műszaki segédrajzoló. Egy senki, akit észre sem vesznek. A kollégái csak cukkolják, gúnyolják, a nők, különösen az a kis szőke a bérszámfejtésről átnéz rajta, jó, hogy amikor látja, legalább a hódolatteljes köszöntését

fogadja. Semmi esélye nála, pedig ha tudná, hogy akár meghalni is kész lenne érte. Évek óta nem volt nővel. Nem teltt rá. Önszántából pedig nem állt vele szóba egy valamirevaló nő sem.

Ez mind végigfutott az agyán, amíg elvégezte a dolgát, arcot mosott, magára húzta szokásos, mindennapi gönceit, és leült az asztal mellé. Baloldalt félig üres lekvárosüveg, mindennapi reggelije elmaradhatatlan kelléke, zacskóban szikkadó kenyér, vizeskancsó, jobbra pedig már nem nagyon nyújtózkodhatott, mert könyökével óhatatlanul leverte volna a papírdobozban tárolt ceruzacsonkokat, tompa körzót, radírdarabokat, a kupacban álló rajzszőgeket, na és persze az otthoni munka elmaradhatatlan kellékeit, a néhol zsírfoltos, gyűrött sarkú rajzpapírokat, melyeken a hazahozott szerkesztési feladatokat szokta felvázolni.

Elmerengve, félig még az ágyemeleg bódulatában rágcsálta a mutatóba megkent kenyeret, közben, szinte öntudatlanul, a rádió felé nyúlt, és elcsavarta a gombot. A reggeli hírek után a lottóhúzás számait kezdte sorolni a monoton, szenttelen női hang. Biztosan nem lottózik, futott át az agyán. Hallgatta a számokat, mint aki számára ez teljesen közömbös információ, hiszen a nyeresé élményét még sohasem élte át. Elhangzott a hat szám, melyek egyszerre csak olyan ismerősnek tűntek. Az ismétlésre már kiélesedett a hallása. Nagy isten, ezek az ő számai! Nem lehet! Megütötte a főnyereményt! Biztosan meg fog halni, vagy talán már nem is él! Nem, vele ilyesmi nem fordulhat elő! Ő nem győzelemre született... vagy mégis?!

Felugrott. Lendületétől borult a szék, röpiült a kancsó, a lekvárosüveg, a ceruzatartó doboz a padlón landolt, a rajzszőgek szanaszét gurultak, a lapok csúsztak, mint kavics a tó felszínén. Maga után becsapva az ajtót, ami nem volt szokása, leszáguldott a kopott lépcsősoron, kivágódott az utcára és körül nézett.

Az ébredező házak között már pislogva sütött a nap. Úgy érezte, ez most csak az ő kedvéért kelt fel. Igen, ez az ő napja! Munkába menet útba ejtette a lottózót, hogy meggyőződjön róla, a kihúzott számok azonosak az övéivel. Semmi kétség, megütötte a főnyereményt! Az irodába úgy ment be, hogy a porta előtt elhaladva csak intett az ott ülőnek, aki kellően el is bámult ezen. Mi lehetett ezt az amúgy szerény fiatalembert, hogy még csak nem is köszön? Leült az íróasztalához, elővette a szelvényt, nézegette, forgatta a kezében. Majd egy döntő elhatározással odament az irodafőnökhöz, és elkéredzkedett „ügyet intézni”. A főnök meglepődött ekkora merészségén, de amikor megtudta az „ügy” mibenlétét, nyájasan engedélyt adott a távozásra.

Hogy, hogy nem, de még mielőtt eljöhett volna, az irodában híre ment a lottónyereményének. Sorra jöttek gratulálni olyan kollégák is, akik addig a létezését sem kívánták tudomásul venni. És láss csodát, egyszer csak ott állt az asztala előtt a szőke szíren a bérszámfejtésből! Kedveskedve odahajolt hozzá, úgy mondta, hogy egyik rokona remek befektetési lehetőséget tudna ajánlani a pénze számára, és ha nem bánja, este felugrana hozzá ezt megbeszélni. Úgy bölintott rá, hogy szinte nem is volt magánál. Csak elhadarta a címét, és már menekült is - nehogy felébredjen. A lottózóban biztosították arról, hogy a nyereménnyel minden rendben lesz, másnap menjen vissza, lehetőleg kísérővel, és ajánlják, hogy átmenetileg a pénzét helyezze el egy bankfiókban, míg nem dönt a további felhasználásról. Holtfáradtan ért haza. Aznap nem dolgozott semmit, mégis olyan elnyűttnek érezte magát. Talán a sok új élmény fárasztotta ki, a lehetőségek tárháza, amely most úgy nyílt meg előtte, hogy egyszeriben fel sem tudta fogni. Holnaptól minden másképp lesz?! Hogy lehet ezt elhinni? Mi lesz, ha kiderül, mégsem igaz? Azt nem élné túl! De ezen most

nem is érdemes töprengni, este jön hozzá a kis szőke a bérszámfejtésről. Már vásárolt is az esti találkához, persze csak szerényen, hiszen a vésztartalékát kellett felhasználnia, a nyereség még nincs a kezében. Kiemelt figyelmet fordított a külsejére, úgy készülődött. A fekete öltönyét vette fel, amit anyja temetésén viselt utoljára. Ezt érezte az alkalomhoz illően elég elegánsnak. Ekkor eszébe jutott, mint valami zsupori öregúrnak, hogy mi van, ha ellopják tőle a nyertes szelvényt. Talán a szőke tündérnek is vannak efféle szándékai? Egy hirtelen ötlettől vezérelve felhasította otthoni lábbelije gumitalpát, és a részbe belecsúsztatva az összehajtogatott szelvényt. A rész azonban nyíltan tátongott, hát rányomott egy rajzszöveget. Úgyis cipőt húz, ha jön a vendég - gondolta. Ebben a percben felvijogott a bejárati csengő. Megjött a szőke démon. Mától kezdve az én istennőm! Nem is gondolt másra, rohant az ajtó felé. A kopott kőlépcső tetején a papucs rajzszöggel vasalt talpa megcsúszott, és ő repült lefelé. Mire a húsz fokon lebucskázott, nyakát szegte.

Az ajtócsengő még percekig harsogott, mígnem a bejönni szándékozó megunt, hogy nem engedi be senki, és mérgesen odébbállt.

Harmadnap, mivel a munkahelyén nem jelentkezett, ki sem lépett a cégtől, ügyintézés céljából keresték a lakásán. A kulcs belül volt a zárban, ezért bajt szimatoltak a látogatók. Feltörték a lakást, de a sérültön már nem tudtak segíteni. A nyertes lottószelvény sosem került elő, tán igaz se volt, az albérlő holmijait a tulajdonos - hozzátartozó híján - a személtrepre vitette.

A gumitalpú papucsot egy hajléktalan csavargó találta meg, aki aztán gyakran hálálkodott a korábbi tulajdonosnak, mivel így nyár közepén, egy kényelmes papucs minden kincset megér...

MESTER GYÖRGYI

Élő reklám

Az éjszaka csillagok tűpettyeivel teleszórt, mélyfekete palástot borított az alvó város fölé, óvón, védelmezően betakarva azt, elfedve a mindennapok hívságát és szennyét. Az utcákon csend honolt, melyet csak itt-ott tört meg valami apró nesz, eltévedt galambok szárnyának suhogása vagy a lusta szél által időnként meglibbentett száraz falevelek zöreje.

Az utcasarkon régi, kicsit elferdült vas hirdetőoszlop álldogált, mintha a múlt századból felejtették volna itt. A ráragasztott reklámszövegek és plakátok ugyanakkor modernek voltak, mindazt a friss információt hordozták, amire az ember egyáltalában nem kíváncsi, vagy már unásig ismer, néha azonban mégis odakapja a szemét, amikor valamit kirívóan különleges tálalásban láttatnak vele, vagy épp ellenkezőleg, az ostoba tartalom készleteti megállásra és rácsodálkozásra.

A hirdetőoszlop felől váratlanul roppanó, reccsenő hang hallatszott, mintha csak az öreg jószág elferdült derekát próbálta volna kiegyenesíteni. A vas alkotmány megrázkódott, kiterébélyesedett, úgy látszott, szét akar durranni, de nem ez történt. A legnagyobb plakátról, mely tejsokoládét reklámozott, a maga teljes valóságában és testiségében földre huppant a mogyorómintás, lila tehén. Lábai szétterültek a járdán, de szerencsére nem sérültek meg, így az állat egy pillanat múlva nehézkesen talpra állt. Újabb reccsenés hallatszott, és egy tűzről vagy inkább plakátról pattant, österreichisches Fräulein pottyant az állat mellé. Úgyesen a talpára esett, dirdliruhája ujját meg a sokrétű ráncos szoknyát leporolta, eligazította magán, majd a hűvös nyáresti levegőtől megborzongva körülnézett. Az előtte elterülő utcarészletet már úgy ismerte, mint a tenyerét, hiszen hetek óta mást sem látott, akár behunyta szemmel is végig tudott volna menni a járdán a következő belátható sarokig, de mindig is furdalta a kíváncsiság, mi lehet a sarkon túl. A tehénre nézett, amely mellette álldogált. Az eltelt pár hét alatt, amit a plakáton töltöttek, nagyon megszokták egymás közelségét.

- Biztosan te is vágyasz már egy kis változatosságra, nézzünk körül, használjuk ki a lehetőséget - mondta a lány a tehén felé fordulva, de tulajdonképpen a saját vágyainak adott hangot, a maga kíváncsiságát mondta ki fennhangon. Az állat helyeslő beleegyezésének úgy adta jelét, hogy hangosan elbődült. A szemközti ház földszinti lakásában éppen akkor fordult másik oldalára a szabadnapos buszsofőr, aki álmában a tengerparton nyaralt, és nagyon meglepődött, amikor a kíváncsatos bikinis lányok egyike, kérdésére, hogy meginna-e vele egy koktélt, tehénbőgésre emlékeztető hangot hallatott. Az álomban minden

lehetséges, gondolta az álmodó, és egy ilyen semmisség miatt egyáltalában nem akaródzott neki felébredni, különösen, hogy másnap tovább alhatott a szokásosnál.

A mogyorómintás lila tehén és a lány eközben elindultak, hogy megnézzék a várost. Rögtön a sarkon túl kis park terült el, néhány paddal, egy-két virágágyással. Nem félelmetes és nem sötét, fiatal fáit nemrégiben ültethették, és a fű is újonnan vetett, hersegő, friss zöld volt. - Jófelé indultunk, itt egy kicsit legelhetsz is - mondta a lány, és a tehénnel egyenesen a füves rész felé vették az irányt. Amíg az állat jóízűen, kérődzve harapdálta a fűvet, a lány az ismeretlen virágokat nézegette, szorgolatta. Rájött, hogy ezt sem ismeri és amazt sem látta még. Náluk, fenn a havasi legelőn nem ilyenek díszlettek. Letépett pár szálát a különleges virágokból, majd míg várta, hogy a tehén jóllakjon, leült egy padra. Egyszer csak egy hadonászó, kiabáló ember tűnt elő a sötétből. - Álljon fel onnan, az az én padom! Maga csak most jött, én meg hetek óta azon alszom. Nem vette észre, hogy ott a takaróm a pad alatt? - A lány tényleg nem vette észre a földre szórt ruhahalmot. Szabadkozó mozdulatot tett, értésre adva, hogy már mennek is, nem akarja ő bitorolni a más padját. A tehén jóllakott, így továbbálltak. A hajléktalan padlakó valaha kertész volt. Ahogy a lány elment a tehénnel, azonnal feltűnt neki a letaposott, legázolt fű, a lefejezett, csupasz virágszárak. - Hé, álljanak meg, maguk kárt okoztak a parkban! - kiabált utánuk, de a lány nem hallotta, vagy csak nem értette az idegen hangzású szavakat, s hamarosan, a lila tehénnel együtt, már messze járt.

A tehén jóllakott volt, de a lány megszomjazott. Ahogy távolodtak a hirdetőoszloptól, egyre-másra újabb és újabb, szokatlan fények és árnyak tűntek elő a sötétből a gyér világítású utcai lámpák fénykörében. Az árnyak hatalmas, többemeletes házak voltak, melyek vészjóslóan magasodtak a két kis alak fölé, a villódzó fények kirakatok üvegei mögül törtek elő, és készítették bámészkodásra a pásztorlány csodálkozástól tágra nyílt, káprázó szemét. A hirdetőszlop környékén nem voltak sem magas házak, sem fényes kirakatok, ehhez nem volt szokva, itt minden új volt a számára. A tehén nem nézett semerre, csak leszegett fejjel, a tele has jóleső bódulatában, bambán poroszkált a lány mellett. Ekkor megint egy csendesebb utcaszakaszhoz értek, és a lány félhomályos helyiséget látott az üvegajtón túl, ahol egy pult előtt magas lábú, kerek székek, mögötte tükrös háttér és színes folyadékkal teli üvegek sorakoztak. A helyiségben nem látott mást, csupán egyetlen embert, aki talán a tulajdonos volt vagy egy alkalmazott. A férfi a pultra borulva feküdt, remélte, nem halott, csak pihen. Benyitott és köszönt, mert úgy szokás: - Guten Abend! - A férfi felriadt a hangra. Aztán csak bámulta elkerekedett szemekkel a lányt, aki a hűvös hajnali órán rövid ujjú, tarka pruszlikos dirldiruhában, mezítláb állt a pult előtt, az ajtóban meg egy mogyorómintás lila tehén busa feje furakodott be a bárba. A lány a csapra mutatott, megértette, szomjas. Elővett egy üveg üdítőt, felbontotta, s a pohárba töltött italt a lány felé nyújtotta. - Danke schön! - A lány, miután ivott, már ki is fordult az ajtón, a tehén talán ott se volt, de csak akkor jutott eszébe, hogy ingyen szolgált ki egy vevőt. Mit mond majd a főnöknek? Úgyis épp a napokban kapott egy komoly figyelmeztetést, hogy ne merjen még egyszer potyaitalt adni a barátainak, mert elbocsátás lesz a vége. Idáig ért a gondolatmenetben, amikor nyílt az irodaajtó, és a főnök lépett ki rajta. El is felejtette, hogy még bent van, késő éjszakába nyúlóan a számlákat böngészte. Meglátta az üres üveget és a poharat. - Ki volt a kései vendég? - kérdezte. - Egy osztrák lány, lila, mogyorómintás tehénnel - szaladt ki a csapos száján. - Te bolondnak nézel engem? - csattant fel a főnök. - Biztosan megint valami haverod volt itt vagy a nőd. Legalább

fizetett? Igen, persze... - felelte a rajtakapott csapos, és amikor a főnöke elfordult, gyorsan becsúsztatott egy papír ötszázast a kasszába.

A lány a tehénkisérettel ezalatt egy kis térhez ért, melyet körben alacsony kőkorlát szegélyezett, közepén pedig apró medence árvázkodott, benne a sekély, poshadt víz tetején hervadó vizililiomok lebegtek. A lány a kezével elkotorta a víz színéről a leveleket, majd a tehén fejét szarvánál fogva a medencébe nyomta. Az állatnak a szokatlan itatóból ugyanolyan jólesett az ivás, mintha a patakából oltotta volna a szomját.

A lány ekkor jobban körbenézett. A kőkorlát távolabbi végén egybefonódó fiatal párt vett észre. Eddig fel sem tűnt neki, hogy nincs egyedül, mert a fiú és a lány olyan csendben voltak. Érezte, hogy a két fiatal rábámul, vagy tán a tehenet nézik, de hát mindegy is, az állatnak is joga van, hogy igyon, ha szomjas. Nem törődött velük, de igazán zavarni sem akarta őket, így visszafordult, s a tehenet is magával húzta. Amikor eltűntek, a fiú szólalt meg először: - Káprázott a szemem, vagy te is láttad?! - A lány tétovázva válaszolt: - Én amióta szerelmes vagyok, gyakran hallucinálok. De ez most olyan valóságosnak tűnt, mogyorómitás, lila tehén a pásztorlánnyal...

Eközben a lány és a tehén visszafelé indultak az addig megtett úton. Jó irányérzéssel, lépésről lépésre felfedezve az odafelé látott épületeket, kirakatokat, a kis parkot, visszataláltak a hirdetőoszlophoz. Az öreg vashenger egyet reccsent, egyet roppant, és a kisimult plakáton hamarosan ismét ott mosolygott a dirdliruhás, piros arcú, szőke pásztorlány, aki tehenével fáradhatatlanul kínálta a mogyorós, lila csomagolású tejsokoládét...